

⁺ [1]

15 jul. 2023 - 18:00h

La revolució del petroli

Xerrada / debat

Categoria: Xerrada

•

Restaurant Anònims ^[2]

- Adreça: *Miquel Ricomà, 57*
- Telèfon: *93 860 07 89*

1873

ALCOI

LA REVOLUCIÓ DEL PETROLI

Amb Diego Fernández, professor de geografia i història

Revolució del Petroli (1873)

El 7 de juliol de 1873 a Alcoi (l'Alcoià, País Valencià), important centre tèxtil, comença una insurrecció de caràcter internacionalista que durarà uns dies i que serà anomenada El Petroli. Els litigis venien de l'any anterior, quan diverses vagues de fusters i de ferrers van atreure

més de tres mil d'obers a les societats obreres de l'Associació Internacional dels Treballadors (AIT) de la comarca i enfront de les quals, el gener de 1873, es va crear, amb el suport de la patronal, un Cercle Catòlic d'Obrers; a més a més s'ha d'afegir l'exemple del moviment insurreccional cantonalista que s'estava escampant arreu de la Península. El 7 de juliol de 1873 els treballadors d'Alcoi, convocats per la Comissió Federal de l'AIT, que s'havia traslladat a Alcoi a partir del gener de 1873 arran del Congrés de Còrdova, es van reunir en assemblea a la plaça de Toros per reivindicar la reducció de jornada a vuit hores de feina i l'augment del salari de quatre a sis rals per dia. Davant la negativa de la patronal, es va convocar per l'endemà una vaga general que inicialment comptà amb la neutralitat de l'alcalde republicà federal Agustí Albors Blanes (Pelletes). Subornat per la patronal amb 60.000 pessetes, Albors va telegrafiar al Govern Civil d'Alacant i va demanar la vinguda a la ciutat d'una columna militar, alhora que publicà un ban antiobrer. El 9 de juliol una comissió obrera, formada per Vicente Fombuena, Tomàs Montava, Severiano Albarracín, Juan Chinchilla i Rafael Abad Seguí, es va entrevistar amb l'alcalde amb la intenció que l'Ajuntament dimitís i que els obrers es fessin càrrec del govern municipal. Albors va respondre ordenant una descàrrega contra els més de dos mil obrers que es trobaven congregats a la plaça central de la ciutat i que es va cobrar la vida de dos internacionalistes, a més de deixar 20 ferits. Durant les hores següents, va haver altres quatre morts i 20 ferits més. Algunes cases veïnes a l'ajuntament, on s'havien refugiat les autoritats, i algunes fàbriques són incendiades, d'aquí el nom que rebrà la insurrecció: El Petroli. Els intents de mediació resultaren infructuosos fins que la força pública i alguns patrons van esgotar la munició. Després de 20 hores de combats, la Guàrdia Civil es rendeix i aleshores la multitud va penetrar a l'ajuntament. Albors va morir d'un tret i quatre guàrdies i dos patrons van ser ferits, no se sap si durant el combat, com deien les fonts internacionalistes, o assassinats, com diran les governamentals. El poble va elegir un Comitè de Salvació Pública, presidit per Severiano Albarracín, que va governar Alcoi durant tres dies i que va detenir 42 fabricants que havien disparat contra la multitud, alliberant-los tres dies després. El 12 de juliol va circular la notícia que una columna militar comandada pel general Velarde s'acostava a Alcoi; aquest mateix dia van arribar a la ciutat el governador d'Alacant Josep Maria Morlius i una comissió madrilenya presidida pel diputat Cervera. Durant la nit del 12 de juliol, els caps de la insurrecció, temorosos, van fugir de la ciutat. Tot semblava que s'havia calmat després de fer-se càrrec del govern municipal una comissió mixta d'obers i de patrons, i després que els obrers armats es lliuressin sense resistència sota la promesa d'una amnistia. Però es va desencadenar una campanya de premsa, a la qual no era aliè el ministre d'Estat Eleuterio Maisonave, que parlà de «caos», d'assassinats i de violacions. Mentrestant molts patrons n'havien fugit. Poc a poc la normalitat va imposar-se amb els bans dels dies 21 i 23 de juliol del nou alcalde Tomás Maestre. La patronal, no obstant, clamava venjança i el 13 de setembre, ja amb Castelar en el Govern, es va nomenar un jutge especial i un comandant militar; la ciutat va se presa per l'exèrcit i dos dies després 129 treballadors van ser detinguts i portats al castell d'Alacant, on quatre anys més tard encara estaven tancats sense haver estat jutjats. En 1878 encara hi havia 93 presos i 80 havien estat alliberats sota fiança; un dels detinguts va sortir 10 anys després dels fets. En total uns 700 obres van ser jutjats, fins i tot menors entre 12 i 17 anys. La Revolució del Petroli va suposar el trencament d'acció entre republicans i anarquistes.

Com anar-hi?

Calendari

febrer 2026

							[3]
							[4]«
							»[5]
dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.	
							1 [6]
2	3	4 [9]	5	6	7	8	
[7]	[8]		[10]	[11]	[12]	[13]	
9	10	11	12	13	14	15	
[14]	[15]	[16]	[17]	[18]	[19]	[20]	
16	17	18	19	20	21	22	
[21]	[22]	[23]	[24]	[25]	[26]	[27]	
23	24	25	26	27	28		
[28]	[29]	[30]	[31]	[32]	[33]		

Cercador d'actes

Per paraula

Per categoria

Cerca

comunicacio@ajuntament.granollers.cat

URL d'origen:<https://www.granollers.cat/agenda/ajuntament/la-revoluci%C3%B3-del-petroli>

Enllaços

- [1] https://www.granollers.cat/sites/default/files/agenda/cartell_150723.jpg
- [2] <https://www.granollers.cat/adreces/culturals/restaurant-an%C3%B2nims>
- [3] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02>
- [4] <https://www.granollers.cat/printpdf/agenda/ajuntament/la-revoluci%C3%B3-del-petroli?mini=2026-01>
- [5] <https://www.granollers.cat/printpdf/agenda/ajuntament/la-revoluci%C3%B3-del-petroli?mini=2026-03>
- [6] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-01> [7] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-02> [8] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-03> [9] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-04> [10] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-05> [11] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-06> [12] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-07> [13] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-08> [14] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-09> [15] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-10> [16] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-11> [17] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-12> [18] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-13> [19] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-14> [20] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-15> [21] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-16> [22] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-17> [23] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-18> [24] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-19> [25] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-20> [26] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-21> [27] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-22>

[28] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-23> [29] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-24> [30] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-25>
[31] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-26> [32] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-27> [33] <https://www.granollers.cat/agenda/data/2026-02-28>